

UMOWA USTNA? CZY TAKA FORMA JEST WAŻNA?

poradnik

Edukacja prawna realizowana jest na zlecenie Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej ze funduszy pochodzących z dotacji celowej przekazanej z budżetu państwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

DĄBROWA
GÓRNICZA
miejsce dla przyszłości

Drodzy czytelnicy!

Kwestia, którą będziemy poruszać w tym wydaniu poradnika to umowa ustna i jej ważność. Czy warto zawierać umowę o pracę czy umowę pożyczki w taki sposób? Czy jest możliwość dochodzenia swoich praw? Na te pytania otrzymacie Państwo odpowiedź właśnie w tym wydaniu poradnika.

Z poważaniem,

Redakcja Kwartalnego Biuletynu Edukacji Prawnej

USTNA UMOWA O PRACĘ CZY JEST WAŻNA?

Co istotne, jeśli umowa o pracę została sporządzona na piśmie, ale po zawarciu umowy w tej formie strony (np. następnego dnia) zmieniły warunki wykonywania pracy i ustnie zawarły nową umowę o pracę, to ważność zachowuje forma pisemna. Ma ona zawsze pierwszeństwo przed innymi formami zawarcia umowy o pracę. Oczywiście – jak już wspomniano powyżej – ustna umowa o pracę powinna zostać potwierdzona na piśmie, zgodnie bowiem z treścią art. 281 pkt 2 kodeksu pracy, jeśli pracodawca dopuszcza do pracy pracownika, z którym zawarł ustną umowę o pracę i nie potwierdził jej warunków na piśmie, popełnia wykroczenie przeciwko prawom pracownika, za co może na niego zostać nałożona grzywna nawet do 30 tysięcy złotych.

Warto w tym miejscu odnieść się do samej definicji stosunku pracy – przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy na rzecz pracodawcy, w miejscu i czasie wskazanym przez pracodawcę i pod jego kierownictwem, a pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Jest to o tyle istotne, że do zawarcia umowy o pracę może dojść nawet w sposób dorozumiany, bez jakiegokolwiek formy pisemnej czy negocjacji stron w tym zakresie.

Przykład: pracownik został zatrudniony na podstawie umowy o pracę na okres próbny 3 miesięcy. Termin ten zbliżał się do końca, jednakże pracodawca poinformował pracownika, aby po zakończeniu umowy na okres próbny nadal przychodził do pracy i nadal wykonywał swoje obowiązki pracownicze. Pracownik zastosował się do polecenia pracodawcy i dzień po zakończeniu umowy o pracę na okres próbny normalnie stawiał się w pracy i wykonywał swoje zadania. Ponieważ pracodawca dopuścił pracownika do pracy, a pracownik świadczy tę pracę w miejscu i czasie wskazanym, w sposób dorozumiany doszło tutaj do nawiązania stosunku pracy – wyczerpane zostały ustawowe przesłanki samej definicji stosunku pracy. Należy tu zwrócić uwagę na przepis art. 300 kodeksu pracy, zawierający odesłanie do przepisów kodeksu cywilnego tam, gdzie pewne kwestie nie zostały w kodeksie pracy uregulowane. A stosownie do treści art. 60 kodeksu cywilnego, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny. A zatem skoro pracownik stawiał się w pracy po rozwiązaniu się umowy o pracę na okres próbny, to wyraził tym samym wolę nawiązania nowego stosunku pracy. Podobnie pracodawca, dopuszczając do pracy pracownika po zakończeniu umowy o pracę na okres próbny wyraził wolę dalszego jego zatrudniania, na podstawie umowy o pracę zawartej w sposób dorozumiany. Co więcej, doszło w ten sposób do zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony. Nie jest to umowa o pracę na czas określony, gdyż strony nie uzgodniły, do kiedy ma ona trwać.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na treść wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 września 2015 roku sygn. III AUa 1409/14, w którym sąd apelacyjny stwierdził, iż treść przepisów kodeksu pracy, w tym art. 29 kodeksu pracy, nie warunkuje ważności zawarcia umowy o pracę od zachowania formy pisemnej. Do zawarcia umowy o pracę dochodzi wraz z uzgodnieniem przez strony istotnych elementów umowy, a więc do jej zawarcia może dojść ustnie, jak i przez czynności konkludentne.

SŁOWNNA UMOWA O POŻYCZKĘ

Skupmy się teraz na jednej z najbardziej popularnych umów ustnych, czyli na umowie o pożyczkę. Zgodnie z przepisami prawa, nie ma konieczności sygnowania takiej właśnie

umowy, gdy kwota pożyczki jest niższa niż 500 złotych. Wówczas brak pisemnej formy umowy nie oznacza, że jest ona nieważna.

Oczywiście, musimy też pamiętać o tym, że w razie problemów możemy mieć problem z udowodnieniem, że do takiej właśnie umowy doszło. W takim przypadku najczęściej konieczne jest przesłuchanie świadków. Warto więc pamiętać o tym, że umowy pisemne pożyczek warto podpisywać zarówno wtedy, gdy pożyczamy mniej, jak i więcej niż 500 złotych.

KIEDY UMOWA USTNA NIE JEST WAŻNA?

Istnieje jednak szereg sytuacji, gdy zastosowanie umowy pisemnej jest niezbędne i umowa ustna nie przyniesie wówczas odpowiednich skutków. Dotyczy to w szczególności tych umów, na których wymuszają to przepisy prawa.

Bardzo dobrym przykładem są tutaj umowy o kredyt w banku – takie umowy zawsze muszą mieć określoną formę pisemną. Także sprzedaż nieruchomości musi być potwierdzona właściwą umową w formie aktu notarialnego podpisanego u notariusza.

JAK DOWODZIĆ SWOICH PRAW?

Gdy zawarliśmy z kimś umowę ustną, gdy inna forma umowy nie była wymagana, na przykład w przypadku pożyczki poniżej 500 złotych, możemy bronić się w razie braku spłaty pożyczki przez pożyczkobiorcę. Wówczas możemy spokojnie udać się do sądu i przedstawić zeznania świadków.

Możemy także przedstawić różnego rodzaju dowody takie jak wiadomości SMS, wydruki, e-maile, listy, które potwierdzają, że do pożyczki jednak doszło. Najczęściej w takiej sytuacji są one brane pod uwagę przez sąd i możliwe jest wtedy dowiedzenie naszych racji – sprawa będzie wtedy skupiona na dłużniku, który nie oddał pieniędzy. W ostateczności może nawet trafić do komornika, który zarządzi wyegzekwowanie długu z majątku dłużnika.

Zarówno wtedy, gdy chodzi o niewielkie pożyczki, jak i wykonanie różnych prac czy inne aktywności, warto postawić na umowy pisemne. Ich spisanie to dosłownie chwila!

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA I OBYWATELSKA

Potrzebujesz porady prawnej lub obywatelskiej ? Na terenie Dąbrowy Górniczej nieprzerwanie działają punkty Nieodpłatnej pomocy prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego. Aktualnie nie można wybrać się do tych punktów osobiście, ale działają one telefonicznie i mailowo. Potrzebujesz pilnie porady umów się na rozmowę za pośrednictwem Urzędu Miasta tel :

32/262 61 43

w godzinach od 7.30 do 11.00

**DĄBROWA
GÓRNICZA**
dla aktywnych